МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКЪЕТА!

СЕРДЕЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически партя Нохч-ГІалгІой обкома, Чечено-Ингушски обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

№ 98 (4111). ШИНАРДИ, 17 август, 1965 шу. Мах 2 мин.

АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДЕЗА

ЛАКХА ЛОАТТАЕ КОММУНИСТА ЦІИ

Хьалхе доккха сий доьзна а вай лениншки партии. Советс наха кхаьчачара шоай лерхі КПСС, ца коммунистически кхоаннгга бола иштъ бухъаш йоалла теха чакъъьлъна хьалхъ чІема авангард йолга ту цунна. КПСС XX-чен XXII-чен съездой решенешна, Программа чІа бІаьнча цун гонгаьлаьн иштъ, коммунизм хьалъа вуттъалар тоаддар хулы чакхдоаг та ГІулаьнкаш нехка чуъка дилла хьалтаден а массанг вкъара хьалхоеделн а да.

Нарин Іалаьмаге доккха сий доьзна хьалара, ма дуккха а бедча боаддоолуш, колхозкошна, интеллигенцена лидерашна бухаьнан доьзна хилара гучъаьхьара тешаделг цаІ да партийин мугІарин дегІа ахар. КПСС съезт линнаьчу чІехьа-тІа КПСС состава ин миллионан сеогІа сІг чІаьхІиттъ. Хьаьа вай парте мугІаранна ишйтта миллионна чІех коммунист ца. Аллха дІаьхьа шера нарте хьанцаьхьалла 880 эзар гаргга саг хьаьнІаьн. Кеста хьаьнІаьнарна ювте боллхой 45,3 процент ба, колхозхой — 15,1 процент, ГІулаьнкера на — 38,6 процент. ГІулаьнкечарех 72 процент хьалха боьхна спецналисташ, хьехархой, лоренаш ба.

Партийин мугІаранна хьалхъ коммунистса йоьхьа ІІІІе сийлена лелаг могардолаш бола хьалха латтаяч, ягтара сакхетаменІаргА, хьинаречу, коммунизма чІаьнна мугІаьна бола ца боллхоеч, комсомолоеч, интеллигенцо викалеч. Керда членаш хьаьнІаьна дешаьнта нарте лелаьн, кертерхьар дуьхьала дегІаьхьу а доаьшан, партийин мугІаранг дикала состав хилаьчу бола, нарте члена ІІІІа чІа-тІа лелагІа лаьхьа вахи хилирех болх лелаьнски ишъ. «Болх бен лелча ягтие, —боьсолорг В. И. Ленина, — шозех нарте члений ціа йолаш ца хилар дикагІа ца (боьхойна бола боллдой чинаьтта чІаьхІиш хилаш) дьлеса хьбраш дуьна цаІ нарте член хила бохъо а торо а йолаш хила чуъ».

Вай хана нарте волучъагІра хьалехарш лохнуш ца хилирал говгІа, кьиьнетеч ноагІа лаьхьу. Из хьалхаьхьа вахаре ис, нарте кхаьчаьнаш дикаьлгІа Іаламаьте дикхийнна ІІІ-ІІІ-ІІІ-ІІІ, ца сочеташ общества культалгу а лестьибу а ина маьхІаьрш йола цун роль а доьрхьаьн а йІаьхе доьзІаьхьан хиларе. «КПСС — бедгалдоах нарте Программа чІа, — шийн мугІаьрин дьлаьхьаьрна эгтара сакхетамегІа а хьинарегІа а йолаш ца хьаьнІаьнхоеч, коммунисте ціи ціна а хилийтарьш, ладта а лелаьрьш».

КПСС Программаьн Уставаьн дьлаьхьле а йІеш, партийин организацена нарте мах хьаьнІаьна хоза хилаьнна чечкъа-ю-ю декхарг доаьшар кьа а лех. Цунна цьаьна йоьхьаьчера партийин комитетаьнен шахьмаьрча организацинен хьесаш а Іалаьнчаш йогІа ціенаш нарте хьаьнІаьра лелаьн кийса кьестоьдеча, ницкаьл лоз а лоаьтІ.

Лутка ца йоаьшан КПСС Центральн Комитетс гучъаьлъар кьоьа коммунисташ нарте хьаьнІаьрен кхечакца кІеьбарен дьлаьчера Харьковски областа партийин организацой балха хьоьгара цІенкаьнта доьзна кхоачамбоаьрашна ІІалаетаьн.

Фуф ну кхочамбоаьрийн ІІалаетийн чулоаьлен? Эгтара хьалха Харьковски областа дуьхьала мугІаьрийн партеорганизацина, нарте райкомаша, горкомаша, нарте болгаш бакъаьнарца хьдехарш лаьхдаргА йолча КПСС Уставен Программаьн положеношта дуьхьа а доагІаьн, кертерча дагьчо партийин мугІаьрин дьлаьхьа кертеьхьаьрна йоаьхо ешаьнна ІІІ-ІІІ-ІІІ, КПСС хьаьнІаьча наьхх йоаьхна политическа, гІулаьхьа, моральна дикаьлаьн цІенгІа чотта а на тоаьшуш хьаьнІаьгІа кІеьнна чийсуш ца хьаьнІаьнна. Цунна ІІІ-ІІІ-ІІІ-ІІІ, ІІІ-ІІІ-ІІІ-ІІІ, ІІІ-ІІІ-ІІІ-ІІІ,

ПАРТИЙНИ ВАХАР

КОММУНИСТАШ — массанахьа хьалха

Хабара а лоьмаш, ГIулакхаьрг дуллача коммунистана парте политика йIаьлгIолчачех чаккIоьхачеран даьхьа лоьмарг1ольча, партийин организаце даьхьа хьаннаьр даьхьа лоьмарг1ольча чайпера найсеран да: КПСС вахарг ГIулакхаьрг. Коммунисте, ноьлаг1ча ужаьсте даьхьа бен ца вала а, ахчевгу, парте дакъа ца хилар, цун ГIулакхаьрг хьалхьа дихьа жоп луш вола хьоьвсаьчо ца хилар. Эстера хьала ГIулакхаьрг коммунистан ца дика мел лоьчча ГIулакхаьрг моьлаг1а хьоьхьан гечIа, ГIулдех дикаьн Дадаьхьан принципиальн хьаьа, коммунизм хьалхьечу моральн кодекса принципий лаьрда чIа хьала хьаьгам бала безарг.

Цу хьалхьеча, ца дуйна безан ба Гудермесеран районе «Друг1ба» ахача совхоз партийин организаце ГIулакхаьх. Цун ГIулакхаьрг юьхь белгаздаьлан дола деттеррар да сатотарг1а дола боьхьаьн политическин декторан хьоьчашдаьр, хьаьхьечу даьхьа хьоьсаьна, прописта ГIаьлла. Декторан боьхьонца коммунистическ наькъаьн хьоьчашдерзадечу уйланца хьалхьеччех совхоз надлоьчча дарматIаьнкхара по шиг кишан вайгрг ГIаьдерзадеч хилар.

Кордача хьалхьа партийин боьх эшиттра берг1ан ахача зена уйла ешаьр ба ух денанца тха коммунистан. 5-ча аьнсуте партийин собранин Кир тха партийин организаце «1965 шера 1-ча ах шерара совхоз боьхьана ГIулакхаьрг итогий хьалхьеьлаьра лха доьг1ачан. Собране кхаьмал хилар КПСС ЦК коммунистан Пленумэ решени хьоьчашхьечарча коммунистий лоьрхIама хьалхьечча, лаьттаьнарен хьаьбаьнарен йоьлаче продуцеран сиьбода мах лоьрхIа хьалхара боьхьоьчаьн чIоагIаьрга хьалхьеьла.

Районе эе лоьрхIаш ца тха совхоз уьш шера. Масала, кхачамба, плане паччахьалкхоьнца хьалхарчу ах шера йеьхка оьаг хиннача 5200 центнера метта 5571 центнер шура еша 107 процент хьоьчашхьай аьчча, духа 1550 центнер йоьшь вача мотт, 1860 центнер оьхий, ненте аьчча совхоз ца ду хьана декхачуьа 45 процент дуьхьарг1а. Доьхьина соьнаг1а тIехьиьнгга дуьхьа 31 процент да. Нагахь цина совхоз совхоз (ех шера) цхьа центнер шурий ахкарга 22 сом ахча ГIалаг1ийта чIаьнгаьдег, уьш шера 1 центнер шурий ахкарга 11 сом 97 ненигг мара ГIалаг1ийтдан.

Паччахьалкхоьнца лаьг доькарга кхаьн 1965 шера 10-ча эпаьх хьалгIаьхчаьлеьла 123 процент хьоьчашхьай совхоз. 2100 гектара тIаьра ца бала хьаьгам 16 дийчаьх групповой методца чIийца даьлар тхе.

Белгаздаьлаьна доьаш да, тха производстве сервиса учаьсашаьна партийин ешаьнн бенна хилар. Масала, а хIара коммунисте хьинар айе шеренчи хуьн парторг.

4 отделеш я совхозе. Масала, совхозо 4-ча отделеш тIехьаьсашъ ца хIара шера. ТIаьккха оьхь цкъа отделеше уьнаьлаьнцца хьоьжарг воьмуьнег ноьн. Хьекен Ваха, цунна поьмьсаьтана вахийтар тракторно-полеводческ бригада бригадир коммунист ноьн. Ташлен Iаьдам - Хьамиг. Уьш шера дина доьх баьлг оьдаьнеш: 300 гектар доьчх лаьтта хIара гектара тIе ницкъ 17 центнер лIа ихеьле даьхьа метте, отделене ахдиг ца 20,7 центнер, мукъа 200 гектарах хIара гектара тIе ницкъ 16 центнер ихеьле даьхьа метте — 18,5 центнер.

Уьш чIийца учаьсашъ ешаьнн ца йIеьнна. Масала, совхозо 1-ча отделенечта коммунисте И. Я. Ракишайн кугладеча тракторно-полеводческ бригада цкъ производственни задаьнаш ца йIаьнна. Собране кхаьмал хилар КПСС ЦК коммунистан Пленумэ решени хьоьчашхьечарча коммунистий лоьрхIама хьалхьечча, лаьттаьнарен хьаьбаьнарен йоьлаче продуцеран сиьбода мах лоьрхIа хьалхара боьхьоьчаьн чIоагIаьрга хьалхьеьла.

Районе эе лоьрхIаш ца тха совхоз уьш шера. Масала, кхачамба, плане паччахьалкхоьнца хьалхарчу ах шера йеьхка оьаг хиннача 5200 центнера метта 5571 центнер шура еша 107 процент хьоьчашхьай аьчча, духа 1550 центнер йоьшь вача мотт, 1860 центнер оьхий, ненте аьчча совхоз ца ду хьана декхачуьа 45 процент дуьхьарг1а. Доьхьина соьнаг1а тIехьиьнгга дуьхьа 31 процент да. Нагахь цина совхоз совхоз (ех шера) цхьа центнер шурий ахкарга 22 сом ахча ГIалаг1ийта чIаьнгаьдег, уьш шера 1 центнер шурий ахкарга 11 сом 97 ненигг мара ГIалаг1ийтдан.

Паччахьалкхоьнца лаьг доькарга кхаьн 1965 шера 10-ча эпаьх хьалгIаьхчаьлеьла 123 процент хьоьчашхьай совхоз. 2100 гектара тIаьра ца бала хьаьгам 16 дийчаьх групповой методца чIийца даьлар тхе.

Белгаздаьлаьна доьаш да, тха производстве сервиса учаьсашаьна партийин ешаьнн бенна хилар. Масала, а хIара коммунисте хьинар айе шеренчи хуьн парторг.

4 отделеш я совхозе. Масала, совхозо 4-ча отделеш тIехьаьсашъ ца хIара шера. ТIаьккха оьхь цкъа отделеше уьнаьлаьнцца хьоьжарг воьмуьнег ноьн. Хьекен Ваха, цунна поьмьсаьтана вахийтар тракторно-полеводческ бригада бригадир коммунист ноьн. Ташлен Iаьдам - Хьамиг. Уьш шера дина доьх баьлг оьдаьнеш: 300 гектар доьчх лаьтта хIара гектара тIе ницкъ 17 центнер лIа ихеьле даьхьа метте, отделене ахдиг ца 20,7 центнер, мукъа 200 гектарах хIара гектара тIе ницкъ 16 центнер ихеьле даьхьа метте — 18,5 центнер.

Уьш чIийца учаьсашаьна тха йIеьнна. Масала, совхозо 1-ча отделенечта коммунисте И. Я. Ракишайн кугладеча тракторно-полеводческ бригада ешаьнн

Хьайбашта—шортта доакъар

ЛОАРХІАМЕГІАРА ДЕКХАР

Доиъарий ЗІаа чІогІъар — хьайбаш полаарча фермашиерчу боклой оанагара доихар хиноа ца ІаІ, юрта боклаяк бирдичча ахьхьогиной доихар а да.

ХІинчо хьанна хІар, совнагІа пийчаь тІъал доиъарцан ца хилча, хьайбаЗ боахам айбаран хьаЗенна цІенхьаЗгІа ЗІоаьЗ да йиш ца хилар.

Кіара фермс совнагІа тІъал доиъарцаи пийчаяр ший ший хьаЗаи доаЗа да республика варгачча ненхьашиен ноаьнна доаЗа. ЦІенхьаЗгІа БЗаьцаьнна пийсеь, 90 аозар гонтара тІе хІина аййанаЗ оьнна ЗІайийнай ухьаа БЗаьцаьЗ. Ун 1,3-аа дукъаЗга ухьа спасиаЗчуЗ. Тъаьл дукъаЗча льотте ЗІоаьсаи пошачи доаЗарцаи пийхІе ЗІайийнай хьанийаьЗ.

Доиъарцаи чІогІъар ЗІаи чІогІъар ЗІоаьнна ахьаччаьЗ ца хилча ца ЗІоаьнна ЗІоаьнна ЗІоаьнна

ДУНЕ ЦХЬАН КІИРАХ

США: ТІОМ СОЦИИТЛЯГА ДІАДЕХ ХАЛМЬО

Вьетнамерта американкин агрессех дола хьалаг тІа-тІа хІоттийна ВашингтонстІана Штатий шоай пехиг, муха. Из ІоІом-ІаьІа кулгаца, американкин цІий кІезнІа Іоьхийтаг, материальн ВуьжІан лоаІена Іаьдаьхийтаг ца деанаг. Ший-ший ІоІаьш я американкин эмпериализмин яхьа хІаьвраш, цаьеса хилар. Вьаьшаьрен американкин салтийн шоаг-ийнг ЮсІе-а болаш азавелен ме-ма хьалгаьна ушта дуьхьалгаьнаг хІаьш муІІийерча американца а дика гуш я.

Дунна ца Іоьшцан я чІехьа ю тоьаьне Іеттаг Вьетнаме тІем хьал лаг-тача хана цига байна американкин алаха діадаьхча нахьан шерта ІІаьІІ-ийна хІиннча автомобильан катастрофинца бейнчуг 120-ца кІезнІагІа ю ягьаг. ХІара американкашта хулаьо дола мешаш дуьнцан Іоьла спецкин хІара кІира масеца ІоьаІ яІаьхьулш я. Галечаьна ладу тІема тІулаьг ю кхы а 330 ваар саг тІаьхьа кІийхуш хилараг. Наччалхьаьнен деттальна, обозревателна вьетнамкин тІом европейская тарбоц буьйс пастеьаьта. Корейскя тІем тІа заьхьа лоаьнан хиннаг, вайна ма ларр. 1200 ваар американкен, хІаьта вийна а чов ю а ларна тІера лаьмнарш 142 ваар сар хилар.

Президента Джонсона ваььсчан ваьпе конгрессагера кхы тІа хьа а дайна, Вьетнаме тІема тІаьхьа ваьлар 700 миллион доллар ваьна. ХІаьш ку Вьетнаме Пентагонн хьаьрг ца миллиард доллароьн хьаьчаьна аьчи, хІаьта цунах дар ниа хоьш ловча «Ньюс-Ньюк таймс» ваьна гаьета обозревателна Дэвеен Болдуина ахачах, кинарг бетта ахачаьна ваьа тІа а ший Іола заьнна 2,4 миллиард доллар вурсаш. Цунах а тоьхьа хуьрг, болаш дика. Ку Болдуина хуьрг аьаш дуьнц Вьетнамерта тІема ваьнсорнаьнг ара масеех шера ваьна тІа а тьхьана дезарца 12 миллиард доллар соийна хІаьна.

Ку доллача хІаьваьш тІаьІІйна тарлу, белгалгІаьІ а ю. Іо тІема ечо полтаькаьх доккхий лайдеш лер Іола тІема - промышленин нерпаьнен.

Из ахетаме доьна тІулаьг хьаьчаьнарг ловрхІ американкин хьаьчаьх ловча дуьнцаьчу ахачаьнна. Цаьна ду хет ховарца тайп-тайпаьнг фактаьнга ловмеен. Вьетнамерта ихьамерта аьаьчаьна - дуьхьаьна протестан ший Іола митингийн демонстрацийн шаг-таьта хІиннаьнг. Уьш тІехьаьрча бетташца цаьрца ЮсІе даьхьа дальдаг нтгаш ваьрна ловча маха. Мистеллитенцин, къаьстта а университетехьа кагирхьа профессерен ноьхьера ца бетача белаьнна хьаьчаьнна дуьхьа ловмаш доьхьаьш. ХІаьрмлина США-ца на байдаьна тайпара. ЧІоаІга бьаьжаг из болам, хІаьта студенташка бета кагирхьа чеке правительство Іортаьрг, американкин кеп Іовзаеш хьаьчаьх, аьттуш бьаьшбаьн.

Вьетнамерта тІемаьна дуьхьаьнна молха «патриотийн уІІаьр» Іоьвржаг Іеттаьш ЧІоаІгІа сарлаьІІаьрах ваьнкарг доьал ловча ІІоьвраьнта хьатача тайпара пийла бьаьнна. Цунна ченнал ца ІаьІІ Вьетнамерта агрессийн ешна дуьхьаьна протест ший нагирхьана ший Іергаьнцарга ийзаьнна «ІІаьхьаьхаьн лаьхийта повестаьнгА цьхьаьрга Іоьлгг мегача хьоьрга дуьхьаьна ваьвалий ваьлаг чаьхьаьх аьнна уьш доьшна тІаийца ІІулаьхьан санна доьна баьхьаьлгг а. Цунна ченнал ду тІе-пиаьеп доьчу уьш тІаьІІаьн ваьчаьлгг чо а: США-ца заьчаьтаьнгн белам ловча на бедарца совнаГІа, ялы тІа а ЧІоаІгІаьн доьг. Хьаьхарча ах шера ЧІаьна заьхьа ваьлаг 852 ваар доллаг-чо, ІІаьта заьбастаьнгн ер баььна доьлаш заьна саГа-саьхьат ДаьІІаьчча шерашца ІІаьаьІ доьчу хана ІІаьнна а на заьІІаьчу тайпара дуьнна хьаьрг.

Американкин общественнийн цІенгаьнгн сатем доьна хилар ІаьхьчаГ США оранзьара политика мецарг хетаьш ЮсІе-Ньюк хиннаьна конференцена. Цига ЛаьхьА ваьлаг Вьетнамерта тІом сонийара тІеІаьрча комитетн, ихетамерца ялорнг политикаьнга тІеІаьрча поминтета, «Ваьлаг, ваьнар ваьхьаьн доьхьаьш ловчаьнгА ЮсІе» ЯхьА доьна ваьнаьнна.

ДІаьдаьхча уьх кІиРах ІІаьнгтта масеех дийнаьна дуьхьаьна ЛаьхьА ЮсІе ІІаьнна инвестициаьн а ер. Маьрш нарцаьна конгресс чуйоьна ЦІенгаьнгА а боьхкан, тІема дуьхьаьрг демонстрацийн дуьхьаьна. 350 саг ЯьлаГ. Берриен цар хиннаьна бесех ду-бар аьЧа, ЯьбаГ, масеех ваьна американкин гражданийн кулгаьн ладаьІІ ВоьІа «ваьнсаьда дезарцаьнгА» а ІІІІаьна уьх конгресс бахар. Ку тІа белгалдаьхкар, тІемагаьхьа боьлча цьаьхьа дуьхьаьна ворхІаьнна кхІийтесса миллионаьн американкин мошца хийтачаьн ІоьаІоь хилар. Демонстрацийна ДІаьдаьхар ВІеха тІом, совчеха сонаьбелга.

«Нью-Йорк таймсан» американкин ахача тІом шербаьрг ниІІа бинаьхьаьнгаьн доьчаьнна ренгаьнна гаьетан обозревательн ворха Кеннет Дилоьн ладу «седдаьра цІенхьаьгга ятача ІІІІаьрштаьнна ВоьчА ер» ВашингтонстІана ЮсІе-ца ВоьІаьнгаьнна ЮсІе-ца ВоьІаьнгаьнна ЮсІе-ца ВоьІаьнгаьнна